

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 18 Iulie st. v.

Rei oameni trebuie să fie și Românii!
 Cât mai au bieții Maghiari să suferă dela
 dinșii!

Cetească publicul nostru cu luare
 aminte numai corespondența noastră de
 ieri dela Deva, și judece, dacă adevăr grăim
 sau ba.

În comitatul Hunedoarei, cu sute de
 mii de locuitori români locuiesc, o fi a
 de cea parte, și oameni de altă naționalitate.
 Între acești din urmă sînt și Maghiari.
 Și încă ce Maghiari? Numai de
 curiositate vom cita vre-o câteva nume
 și adevărate cum sînt și cum au fost,
 ca îndată să li se cunoască sîmînța
 arpadiană. Eată numai decît numele:
Bagya și *Bagyi*, din Badea și Badi,
Borbáth din Bărbat, *Kenderesy* din Căndreș,
Dencsisor din Dăncișor, *Furka*
 din Furca, *Gola* din Golea, *Makray*
 din Macrea, *Pára* din Para, *Puji* din
 Puiu etc. etc., afară de numele traduse
 în limba maghiară, ca să nu li se mai cu-
 noască originea.

Nu sînt acestia și cei ca dinșii toți
 Maghiari neaoși? Și cu Maghiari de acestia
 e presărat comitatul Hunedoarei, care este
 cât un ducat german.

Din aceste de până aci însă reînța
 românească încă tot nu este destul de în-
 vederată. Comitatul acesta locuit mai
 numai de Români și situat între Români,
 căci spre Apus se mărginește cu Bănatul,
 spre Meađa-noapte cu Moții, spre Răsărit
 cu restul din comitatul Albei-inf., locuit de
 Români de aceia, care nu sînt Moți și
 cu comitatul Sibiiului locuit earăși de
 majoritate română, spre Meađa-qi cu Ro-
 mânia, are un centru cum au toate comi-
 tatele. Centrul acesta este orașul Deva,
 locuit earăși în partea cea mai mare de
 Români, din care cauză, contra tuturor
 mesteșugirilor șovinistice, și reprezentanța
 lui se compune în majoritate din Români.

Aici dar', și acum vađa lumea și
 mire-se, cât de răutăcioși pot fi Românii
 față cu mieluseii de Maghiari, s'a întem-
 plat acea minune, că Românii au pre-

tins(!), ca în peatra fundamentală a oră-
 șelului lor, să odihnească lîngă originalul
 unui memorandum în limba maghiară, și o
 traducțiune a memorandumului în limba
 română!

Maghiarii însă, cari din cauza unui
 noroc, de care nici ei nu sînt în stare
 a-și da seamă, dispun de putere, au
 fost atât de „înțelepți“, încât n'au vrut
 să scie de „pretensiunea“ Românilor.

Și Românii?

Și-au arătat de nou însușirea lor rău-
 tăcioasă, n'au vrut să asiste la festivitatea
 arangiată cu nobila intențiune de a fi spre
 batjocura lor.

Se simte, se vede, că Românii din
 Deva n'au fost la Cluj să învețe cultură,
 să iee baremi numai o singură lecțiune dela
 institutul „*Kerek ez a zsemle*“ din resi-
 dența reuniunii de cultură maghiară.

Difficile est satyram non scribere.

Dacă Maghiarii și în lucruri bagatele
 sînt atât de intoleranți și acolo, unde ei
 întrucât nu dispar între Români, trăiesc
 așa dicînd din sîul și sângele, din care
 își au originea, cum mai putem aștepta,
 ca ei să fie drepti acolo cu noi? Ear'
 unde e vorba de preponderanță, sănătate
 bună, nebun acela, care după astfel de
 exemple, mai așteaptă dreptate dela Ma-
 ghiari.

Sîntem în tot dreptul să raționăm
 așa, pentru-că vedem că nu sînt numai
 în Deva între Maghiari, ci și în toată
 de a se orienta. Este un curent general
 bolnăvicios între Maghiari, de sus până
 jos, un curent, care îi orbesce pentru tot
 ce e folositor țerii și lor înșile, și-i mîna
 se facă toate câte îi pot învrăjbi cu ve-
 cinii lor și toate câte sînt spre stricăciunea
 vecinilor, dar', la urma urmelor, și spre
 stricăciunea lor proprie.

De aceea presa lor, a cărei chemare
 ar trebui să fie îndreptarea erorilor, ea
 singură provoacă, agitează și aprobă de-
 câte-ori vede, că curentul bolnăvicios al
 șovinismului s'a pronunțat.

Și în cazul din cestiune vedem, că
 după noi, prea modesta pretențiune a Ro-
 mânilor din Deva, și inofensiva lor absen-

tare dela festivitatea, ce pentru ei era o
 insultă, presa maghiară o umflă și o po-
 tentează la „demonstrațiune românească“.

Diastica din Cislaitania, cu deose-
 bire din Germania le ține de un timp în-
 coace Maghiarilor destule și destul de se-
 rioase prelegeri politice. Ei însă nu vreau
 să învețe.

Ei se află pare că în elementul lor,
 când pot maltrata vre-o naționalitate, ca
 și în cazul din cestiune pe Români, ca în
 urmă tot ei să strige: prindeți pe hoțul de
 păgubaș!

Revistă politică.

Sibiu, 18 Iulie st. v.

Foile maghiare se ocupă de o cores-
 pondență dintre preotul din Török-Becse
 Eugen de Szentkláray și abatele din
 Petervardein Ilie Okrugici. Amîndoi
 demnitari bisericesci corespondau de ani
 încoace în afaceri oficiale și această co-
 respondență curgea până acum totdeauna
 în limba maghiară. Nu de mult primî
 Szentkláray dela colegul seu o epistolă
 scrisă în limba latină, în care Okrugici
 dice, că Ungaria-de-Sud și Syrmia stau
 afară de Ungaria și în vederea împregiu-
 rării, că unui preot ce locuiesc afară de
 Ungaria nu i-se cuvine să corespon-
 deze în limba maghiară, roagă pe
 Szentkláray să continue corespondența în
 limba latină. Foile maghiare țin, că Okru-
 gici a voit prin aceasta să pună la ordi-
 nea ăilei o cestiune politică, ceea-ce însă
 nu s'a succedat. Deoarece se află în Un-
 garia în comitatul Torontalului și că Bă-
 natul și Voivodina au încetat deja de preste
 o sută de ani a mai exista, ear' Petervar-
 dein e în fiecare geografie însemnat ca un
 oraș maghiar, prin urmare nu stă afară de
 Ungaria. Scriitorul se fi declarat apoi, că
 el în toate afacerile oficiale nu va cores-
 ponda, decât unguresc și că e datorința
 unui preot, ce locuiesc în comitatul Syrmia
 și aparține clerului ungar, să înțeleagă
 limba maghiară.

Preotul croat n'a răspuns până acum
 acestor declarații. „Pesti Napló“ consacră
 acestei afaceri sub titlul „Extra Hun-
 gariam“ un prim articol, pe care îl în-
 cepe astfel:

„Există sau nu Ungaria dincolo de Drava?
 În înțeles constituțional aceasta nu e întrebare,
 dar' în înțeles politic da. Croații neagă, că Croația

ar fi în Ungaria, ba neagă, că ar exista și Sla-
 vonia și că ar aparține Ungariei. Tot ceea-ce
 zace dincolo de Drava e al lor, până la mare și
 până la Muntenegru împreună cu Bosnia, și e
 numai o cestiune de timp, când au să deie afară
 din sfînta Croație pe Maghiari cu pajuri, cu
 steaguri cu tot. Acestor sentimente și concepții
 naționale a dat expresiune Okrugici. . . . Acum
 a eșit la iveală în toată importanța sa marea ce-
 stiune: Poate Ungaria și guvernul ei să suferă,
 ca preoțiunea catolică din Croația să agiteze în
 contra ei, în contra întregității teritorului și în
 contra drepturilor ei legale și constituționale, dînd
 astfel exemplu poporului și preoțiiunii sîrbesci
 greco-orientale, că bisericii îi este permis a agita
 în contra statului.“

După-ce „Pesti Napló“ se demite la
 o formală polemie cu părintele Okrugici
 și învinovătește guvernul ungar cu slăbi-
 ciune și impotență, exclamă: „Eată, am
 dat Croației autonomie bisericească, și preoții
 ei neagă Ungaria. Și pentru aceasta ei nu
 sînt numiți trădători de patrie, ci patrioți.
 Szentkláray însă a scris ce-i așteaptă pe
 ei extra Hungariam! „Inflati crepant.“

O scrisoare ce o primesc din Sofia
 „Pol. Corr.“ constată cu regret, că rapo-
 portele între Bulgaria și Sîrbia
 sînt încă foarte încordate, nu ar
 fi însă de loc adevărat, că aceste rapor-
 turi ar zăce în dușmănia Bulgariei față
 cu Sîrbia. Cercul competente din
 Bulgaria din contră dorește, să întrețină
 relațiuni pacifice și amicale cu Sîrbia și
 numai la cas, dacă se va chema dl Ri-
 stici în fruntea guvernului sîrbesc, se
 va da în Bulgaria privilegiu la neîncredere.

Conservativii englezi și-au pre-
 gătit deja noul plan de acțiune. Parla-
 mentul se va întruni în August, spre a
 rezolva afacerile cele mai importante, în
 special seră. Într'aceste cabinetul Salisbury va elabora
 un proiect, pe basa căruia va avlă să
 se reguleze definitiv cestiunea irlandeză.
 Viitorul va arăta, dacă aceasta se va în-
 tîmpla cu mai mult noroc, decât a avut
 cabinetul Gladstone.

Presa maghiară și societatea de navi-
gațiune cu vapoare pe Dunăre.

„Egyetértés“ publică sub titlul: „Răs-
 boiul nostru vamal și Dunărea“,
 următorul articol de fond:

Locuim pe malurile rîului celui mai pu-
 ternic al Europei Occidentale. Acest rîu curge
 dealungul țerii noastre, dar' el nu îndeșert is-
 vorește în țeară străină, căci ca-și-cînd n'ar fi

Foița „Tribunei“.

Din tainele Bosforului.

— Novele. —

I.

Asan și Aglaia.

(Urmare și fine.)

În serail este mare pompă, serbare strălu-
 cită. . . Baiadere și cadăne dansară în giurul Sul-
 tanului, care îmbetrănit și de ani și de viață
 multă, le privește și din când în când zîmbesce
 la câte una; mare răsplată pentru o baiaderă. . .
 Mese întinse cu tot ce are dulce și bun împă-
 răția mare a Sultanului. . .

Se desface apoi o perdea de Persia și în-
 dărătul ei apare sfioasă o fată frumoasă, de te
 îmbeiți numai privind-o! . . .

Corp fraged de tinerețe, voluptuos de acea
 climă și viață, care face pe copil mai iute tinăr,
 și pe tinăr îl îmbetrănesce mai nainte de vreme. . .
 Peptul ei înfocat este acoperit pe jumătate de
 pîrului ei bogat și lung. . . Ochii ei ard: de dorul
 ori de ura urgiei, cine scie?! . . . Picioarele ei
 mici abia ating covoarele moi de catifea, tot corpul
 ei este acoperit de un vîl de mătășă, subțire de
 vești par'că prin el și mișcarea sîngelui, care dă
 o culoare mai roșie acestui alb și frumos corp.

Baiadere și cadăne, când vîd pe această
 fată se închină ei, și la un semn dat de Sultanul

se retrag toate pe rînd. Ear' fata frumoasă se
 apropie de Sultanul. . . Îngenunchiază la picioa-
 rele lui, le atinge cu pîrului ei și apoi se apropie
 tot mai bine de el, până-ce acela o poate cu-
 prinde preste mijloc. . . Și când o trage spre el
 să o sărute, ea se apleacă nițel îndrît și până-ce
 Sultanul se joacă cu pîrului ei, îi mîngăie obraji,
 ea se apleacă și mai bine, până-ce își apropie
 mîna de nergheleaua Sultanului. . . Varsă apoi
 în aceea pe furîș nisce prafuri, și apoi ride în
 hohot când Sultanul îi spune, că ce pîr moale și
 ce mîni rotunde are ea. . . Șireata, se face că nu-
 l crede, începe a glumi cu el. . .

— Pîrul teu s'e-mi fie mormîntul, îi dice
 Sultanul tot mai aprins, și își razimă capul ostenit
 de umărul moale al fetei. . . Așa stă cîtva timp,
 până-ce dintr'odată își încheide ochii, ca-și-cînd
 ar fi cuprins de o amețală. . . Când observă
 aceasta fata, se uită cu o ură nespulă la el, își
 trage iute umărul de sub capul lui, ca-și-cînd ar
 fi mușcat-o un șerpe, — ear' Sultanul, care po-
 runcesce unei împărății întinse în două lumi, cade
 pe spate ca mort, amețit de puțin praf narcotic,
 ce i-a dat să bea o fată, care nu voia să fie ca-
 dăna lui, care nu voia nici să-și câștige grația
 Sultanului, nici să fie măritată în urmă după un
 pașă viteaz și vestit.

Această fată este Aglaia. . .

Asan o povătuise să facă așa, dacă voiesce
 să scape din serail și să devină a lui pentru
 vecinicie.

El i-a dat acel praf, pe care îl cumpărase
 cu mulți bani dela un vrăjitor din Circasia, care
 prelîngă că scia aduna praf, ce omoară din flori,
 cari te îmbată cu mirosul lor plăcut, dar' apoi
 mai scia să facă și alte nesdrăvenii, pentru cari
 apoi poporul se temea de el, ca și de Sultanul. . .
 La acesta a alergat și Asan.

Ce era să facă altceva? Să o fure pe Aglaia,
 pe fiica unui beg puternic, pe o fată, care este
 crescută pentru serail ori pentru un pașă viteaz
 și vestit?! . . . El băiat orfan și sărac! . . . Asta
 ar fi fost o nebulie! Căci în pămînt de s'ar fi
 ascuns, tot ar fi dat preste ei begul cu oamenii sei.

Va fura-o dar' chiar din brațele Sultanului,
 chiar din serail! . . .

Aglaia când vîdîu întins pe Sultanul, se duse
 prin odaile de prin pregiur, să vadă cine este pe
 acolo. Era liniște și tăcere pretutindenea. Ca-
 dănele și baiaderele erau într'o odaie mai îndepă-
 rătată. Acolo își petreceau, când intră între
 ele Aglaia.

Astădi ea era stăpână preste toate, mîne
 poate va fi alta și preste ea, sau poate că ea
 nici nu va fi. . . Le chiamă pe toate în odaia
 unde erau așternute mesele cu mîncări și beu-
 turi dulci.

— Astădi e nunta mea, le dise și în sine
 se gîndia: și poate s'e-mi fie și pomană, — ve-
 seliți-vă cu toții. Luă apoi nisce ibricuri pline
 cu beuturi dulci, dădă câteva și în mîna cătorva
 cadăne și dicîndu-le să o urmeze, se duse roată

pe la toți păzitorii, nisce bieți eunuci, și îi
 adăpă pe toți. . . Bieții eunuci nu mai puteau
 de bucurie.

Așa cadăna bună încă nu mai vîduseră
 ei. . . Și toți căți gustară din aceste beuturi,
 preste puțin timp cădura ca morți la pămînt,
 căci Aglaia în toate beuturile puse praf, care
 adoarme și pe cel mai tare om.

— De ce a fost mai greu, am scăpat, dise
 Aglaia, când se coborî în curte, prelîngă al
 cărei zid se auzia cum se isbia câte un val din
 apa Bosforului.

Aici tot nisce soldați păziau, la vedere
 numai oameni, căci spirit nu aveau, erau muți,
 eunuci și ei.

Pe acestia mai trebuia să-i adoarmă Aglaia
 și atunci a scăpat de ori-ce pază, căci cadănele,
 care veniră cu ea, au rămas într'o odaie amor-
 țite și ele.

Adăpă dar' și pe acești păzitori.

Mai stătă apoi în curte până-ce vîdîu, că
 bieții eunuci, amețiti cum erau, se trîntesc la
 pămînt.

Se duse apoi la a porțiță, ale cărei scări
 coborîu tocmai în Bosfor. Pe aici plecau fru-
 moasele serailului a se plimba cu barca.

La aceste scări trebuia să o aștepte Asan
 cu doi servitori credincioși ai sei, căci el fi
 spus că cu pericolul vieții chiar să scie, că o
 va întâlni la acele trepte. Va aduce cu el și
 nisce chei, cari deschid ori-ce ușă. El scia bine

al nostru, servește numai interesele străine. Navigațiunea nici în lăuntrul țerii noastre nu e maghiară, ea e monopolul „societății regale privilegiate de navigațiune cu vapoare pe Dunăre”. Această societate desprețuiește interesele noastre și lucrează deadreptul în contra noastră.

Am arătat mai de multe ori, că societatea de navigațiune lucrează, ca și când ar fi un concurent al drumurilor noastre de fer, paralizând afacerile acestora. În comunicațiunile ei din Prusia spre Orient această societate cu multe sute de mii de floreni a păgubit statul maghiar. Afară de aceea a mai păgubit și pe industriașii noștri, cari putând să facă mici treburi în Orient, societatea le duce acum prin Ungaria pe concurenții lor în acele regiuni.

Dar' această societate are de gând să facă și mai mari păgubiri căilor noastre ferate și țerii întregi în războiul nostru vama cu România, față cu care ne ia arma din mână, cu care ne-am apărât necurmat dela izbucnirea lui. Statul maghiar îngreunează aducerea mărfurilor din România urcând taxele de transport. Dar' ce ne folosese această urcare, când societatea de navigațiune transportă și acum tot așa de ieftin ca și mai înainte și cu chipul acesta de joacă măsurile luate.

Până acum mai aveam un pic de nădejde, că vom pute ameliora această stare de lucruri. Credeam, că și guvernul austriac va recunoaște marea primejdie, ce isvorește din acest rău și credința noastră era cu atât mai temeinică, cu cât nu numai noi, ci și Austriacii sunt în război vama cu România. Deci era de crezut, că un demers comun al ambelor guverne (Pesta și Viena) nu va rămâne fără efect și societatea se va conforma pretențiilor lor. Acum și această speranță s'a stins. *Guvernul austriac, după cum am arătat ieri, n'a împărțit dorințele guvernului ungar. Ba chiar oamenii ministerului din Viena și-au exprimat mirarea lor!*

Ei bine, dar' pretențiunile guvernului ungar erau foarte modeste. Se cerea, ca societatea să admită a se examina registrele ei, pentru-ca să nu încheie în străinătate alte contracte de afaceri decât numai de acelea, la cari este îndreptățită și ca punctele acestora să nu le țină în secret.

Asemenea lucruri se pot cere dela orice societăți de întreprinderi, cari sunt ținute a-și publica socotelile. Prin urmare una ca aceasta cu atât mai mult se poate pretinde dela o societate care are în relațiunile convenționale, pe baza căroră, așa zicând, ne-a monopolizat întreaga navigațiune.

După-cum statul are dreptul să dea sau nu concesiuni pentru drumuri de fier, după-cum de el atâră ce căi de comunicațiune se înființează sau nu, tot același drept îl are de a tolera sau nu o întreprindere, care se opune la intențiunile și scopurile lui și care ține deadreptul la lovirea intereselor lui făcând servicii dușmanilor sei.

În cele din urmă și războiul vama e ca și celelalte războaie în înțelesul, că se ruinează valori și își fac mari pierderi unii altora. Și dacă recompensa aceluia, care în război ajută și face servicii dușmanului nostru e, ca să fie împușcat, apoi tot asemenea nu se poate privi cu nepăsare ca în timp de pace o mare între-

prindere dela noi să facă afaceri formale cu aceea, că prin dejucarea noastră dă ajutor dușmanului nostru.

Acum în adevăr simțim trebuința, ca navigațiunea pe Dunăre să fie a statului, sau cel puțin influența lui să fie preponderantă asupra societăților de navigațiune.

Relațiuni româno-franceze.

Sub acest titlu publică „Pester Lloyd” o corespondență din Paris, pe care o credem de interes și pentru onorații noștri cetitori. Ea ne dă deslușiri interesante despre dezvoltarea succesivă până în stadiul actual al relațiilor între Franța și România, din care motiv o reproducem aci în întreg cuprinsul ei cum urmează:

„Este cunoscut, cât de puternice au fost legăturile, ce legau de Franța statul român, după congresul de Paris nou creat prin cuvântul lui Napoleon III. Au fost legături de mulțumire, de rasă și de interese politice bine înțelese. Aceste sentimente au rămas la Români și după căderea imperului până la 1877, ear' pe acesta până în ziua de astăzi la București îl adorează ca pe un binefăcător. O nespusea ură contra Nemților era expresiunea acestor sentimente și cine în timpul după războiul dela 1870 venia la București, primia impresiunea, că Francezii doritori de revanșă sunt adevărați mielusei în comparație cu germanofagii dela Dimbovița.

„De atunci spiritele s'au mai domolit. Atințerea personală a lui Brătianu cu cancelarul german și plasarea rentei române pe piața din Berlin au produs o apropiere politică și financiară către Germania, care apropiere a avut urmări și pe terenul social.

„Evenimentele dela 1877 au ridicat conștiința națională și cu deosebire generația mai tineră nu mai trăsece în credința, că patria sa, dreptul de existență ca stat cultural numai Francei are a o mulțumi. Astăzi Românul vorbește cu fală de Grivița, Rahova, Plevna; acolo a fost cumpărată independența patriei cu sângele doro-banților.

„Abstrăgând însă dela toate aceste, simpatii către Franța nu ar fi scăzut așa iute și așa tare, dacă republica franceză nu ar fi avut nefericirea de a fi reprezentată în decurs de 10 ani tot de astfel de diplomați, care parcă anume și-au dat silința să submineze simpatiile Românilor. Dăcie decătră frații lor din Gallia. Se pare că ministrii, care de 10 ani încoace s'au succedat în ministerul de externe de pe Quai d'Orsay, au pus rămășag să se întreacă unul pe altul în a documenta la ocuparea postului de ambasador la București, care de care mai mare nedibăcie și necunoștință de persoane.

„Consulul general de atunci reșosatul Debains a fost un domn ciudat în multe privințe. Dacă la diplomați — cu deosebire în Orient — cruțarea ar fi o virtute, apoi acest reprezentant al Francei ar merita toată lauda. Această virtute — până la exces potențată — a fost unica lui însușire însemnată. În măsură cu mult mai mică însă posedă cea mai de căpetenie însușire a diplomatului: tactul și a doua: cunoștința persoanelor și a locului. Despre lipsa aceasta din urmă ne dă dovadă un incident întâmplat când cu intrarea Țarului Alexandru II în București. Tot

haine de precupeț de zarzavaturi și poame, el asemenea se îmbracă în nise haine de care poartă pantofarii, ear' servitorii erau dela început îmbrăcați ca nise barcaroli.

Acum chiar de i-ar prinde păzitorii Bosforului, îi vor lăsa în pace. Nise bieți precupeți ori de unde vin și ori unde ar merge, nu pot fi periculoși.

Din depărtare tocmai acum se auzia cum striga un hoga: Puternic ești Alah și mare este voia ta!

Servitorii îndreptară barca spre oraș. Asan și Aglaia stăteau îmbrățișați. . . .

— Dulcea mea Aglaie!

— Dulcele meu Asan! . . .

În ziua următoare îl puteai vedea pe Asan pe stradele Stambulului cum vindea la pantofi, ear' Aglaia striga în gura mare, că zarzavaturi și poame bune numai ea vinde pe aici! . . .

Precând se afla despre fuga Aglaiei din serail begul, tatăl ei, era pe drum, spre satele sale nouă, unde după-ace ajunse, numai decât se puse să-și strângă haraciul.

Când voi să strângă a doua oară, veniseră însă soldații Sultanului, îl legară și-l luară tot ce avu. Cum nu?! . . . Fieca sa batjocuri pe înaltul Padișah și pe strălucitul serail, și necazul Sultanului era cu atât mai mare, cu cât înzadar trimise în toate părțile împărăției sale să o caute, nimeni nu dădu de urma Aglaiei.

orașul era în picioare, ca să salute sau cel puțin să vadă pe marele autocrat și pe stradele împodobite de sărbătoare era îmbuldeală mare. Domnul Debains venia dela gară, unde asistase la primirea oficială și mergea către hotelul consulatului general francez de pe podul Mogoșoai (astăzi calea victoriei). Diplomatul avea grabă mare, căci cu mâni cu picioare își făcea loc prin mulțime. O damă, poate prea fără rezervă împinsă la o parte, își permise a protesta, ear' contraprotestul d-lui Debains a fost o palmă sunătoare. Și cine a fost jertfa acestui tratament negalant? Egeria declarată și de întreg orașul recunoscută a ministrului de externe. Domnul Debains n'a avut încotro, a trebuit să se excuze atât la amintita damă, cât și la protectorul ei. Preste tot, precând agenții marilor puteri acreditați la București se întreceau în agerime și destoinicie, rolul reprezentantului francez era cel mai modest. După război voia România să reguleze raportul comercial cu Franța, care nu era încă basat pe nici o convențiune scrisă și a însărcinat pe delegatul Calimachi Catargi să înceapă negocierile cu Waddington. Foarte supărat, pentru-că a fost preterat, domnul Debains și-a dat toată silința să zădărnicească negocierile începute, ceea-ce i-a și succes. Firesce prin intrigile dezvoltate s'a făcut imposibil la București și a fost rechemat.

Succesorul seu, baronul de Ring, este un diplomat de școala veche. Abia ajuns în București a intrat în societatea familiilor aristocratice, unde prin purtarea lui distinsă și perfectă s'a făcut bine vădit. În palaturile boierilor se simția foarte bine, cu mult mai bine ca în simplitatea cercurilor de curte și în saloanele ministrilor. Domnul de Ring însă a uitat, că aristocrații, care în mod atât de măgulitor l-au primit, făceau guvernului opoziție și între ei și partidul guvernului existau diferențe mari nu numai în privința politică, ci și în privința socială. Prea marea confidență a reprezentantului Francei cu fracțiunea boierilor se înțelege, că a fost rău vădit de ministrii și partidul lor. Cu deosebire relațiunile lui cu casa dlui George Bibescu nu le venia la socoteală.

Prințul George Bibescu a fost crescut în Franța, unde a absolvat școala militară dela Saint-Cyr. Într'un timp era unul din „jeunesse dorée” a Parisului. Când a erupt războiul, el s'a oferit cu sabia sa să servească Francei. Trochu și-a ales pe boierul român de adjutantul seu predilect, și în decursul luptelor din giurul Parisului era tot lângă generalul seu.

(Va urma.)

Corespondență particulară a „Tribunei”.

Munții-Apuseni, în Iulie 1886.

A face excursiuni pe timpul ferilor de vară este nu numai o plăcere distractivă, dar' totodată și un studiu pentru omul însetat de a cunoaște diferitele locuri, popoare și datinele aceloră.

În feriile acestui an încă de mult mi-am fost propus, ca să fac o excursiune prin Munții-Apuseni ai frumoasei Transilvanii, despre care până acum numai din descrierile altora mi-am făcut oareși-care noțiune.

Astfel pe la începutul acestei luni și pu-sei în lucrare călătoria înspre Alba-Iulia cu

și ea de câte-ori nu vindea struguri și smochine, soldaților puternicului Sultan. . . .

Cine s'ar fi gândit însă, că acest frumos precupeț, pe care soldații de atâtea ori îl opreau de a intra în curtea serailului cu poame bune și dulci, este o cadănu fugită din serail. . .

Begul își perdi dintr'odată toate bogățiile și toți banii, fată frumoasă, grația Sultanului, pe Asan, — totul, totul! . . . De aci încolo nu se mai gândia le ginere viteaz și vestit, ci cum să scape din fiarele, pe cari i-le puseseră soldații Sultanului.

Asan și Aglaia se plimbă poate și acum în seri mai frumoase cu barca pe Bosfor și poate mai fericiti decât ori-și-când. . .

Cine s'ar gândi, că această tină femeie a fugit din strălucitul serail, că acest bărbat tină a îndrăsnit să deschidă acea ușă, de care cine se apropie — se apropie de moarte?! . . .

Și se gândesc tinerii noștri la aceea, ce dulce este vieța și afară de serail. . .

Ear' Bosforul ori și câte a vădit, nimic nu destăinuiesc. . .

Nu strică nici fericirea nimănui și ascunde și păcatele oamenilor.

Așa a fost el decând e, și nici că se va schimba vre-odată! . . .

Constantinopol, 1 Iulie 1886.

Ioan Russu.

trenul, ear' de aci către munți cu cariola postală preste Zlatna la Abrud. Aci trebuie să observ, că eu, ajuns odată în Zlatna, m'am mulțumit de a mai continua mai de partea călătorie cu carul postal, și aceasta cu atât mai virtuos, cu cât mi-s'a spus că drumul dela Zlatna înspre Abrud e cu mult mai rău decât dela Alba-Iulia până aci, despre ce m'am și convins, și așa de aici am luat-o apostolesce.

În Zlatna am vizitat topitorile erariale (Cohurile după-cum se numesc pe acolo) — pe care după explicările primite din partea unui domn oficial le-am admirat mult, și nu mă mai puteam depărta de lângă ele. După prânz, mai făcând vre-o câteva preambulări prin oraș, între altele auzii, că se așteaptă dl comite-suprem al Albei-Inferioare, Baronul Kemény, care călătorește la Abrud, îmi cuget, tocmai bine, chiar pe timpul când va ajunge în Abrud, voi fi și eu acolo și voi vedea primirea ce i-se va face marelui oaspe.

În ziua următoare, părăsind Zlatna, o luai mai departe înspre Abrud. Ce e drept, cu cât mă depărtam mai în sus înspre deal, cu atât îmi păreau locurile mai frumoase.

Singurul drum se află într-o stare de tot negleasă, încât îmi părea bine, că am renunțat de a călători mai departe cu trăsura poștei. Preste o comună numită Valea-Dosului, tare întinsă, ajunge omul în așa numitul „Dealul-mare”, din vârful căruia la o distanță de un kilometru la vale dai de o statuă de peatră încungiurată de vre-o 4—5 case apartinențioare comunei Bucium, și cam tot așa de departe scobărind pe o vale în jos se desfac încâtva mai tare dealurile.

Aci apoi ajungi în comuna Cerbu, pre unde apoi se încep a se vedea și pisătoarele, cu care sdrobesce peatra produsă de prin băile de aur sau după-cum le numesc oamenii de pe acolo „steampuri”. Nu departe dela frumoasa biserică de aici, situată în apropierea drumului pe un deluț, mergând la vale mi-se înfățișează înainte de-a latul drumului o poartă ridicată și împodobită cu vlăstari de brad și de ambele părți ale drumului un șir de mai mulți brăduleți plantați, apoi o mulțime de popor adunat în lungul drumului, care se vedea așteptând, ear' pe fruntarul acelei porți de triumf se zăria o inscripțiune, pe care, neputând străbate mai oproape de mulțimea poporului, ca să ved ce e scris, nu puteam să o cetesc, decât se vedea, că trebuie să fie ceva inscripție ungurească, deoarece literale erau cu roșu alb și verde. Curios a sci ce e scris, mă virăsc mai aproape printre mulțime și cetesc următoarea inscripțiune: „Isten hozott”.

Temându-mă, că într'atâta mulțime de oameni călări și în trăsuri ce se aflau acolo, să nu fiu strivit la o strimtoare, m'am depărtat la o parte, unde am mai vădit, că se aședaseră și alți privitori și de unde puteam să ved tot. Aci mi-am luat poziție bună lângă vre-o câțiva oameni, cari se vedea, că nu sunt aparținători ai conductului, și aceasta am făcut-o pentru-că credeam, că dela acei oameni mă voi pute informa mai de multe lucruri.

Și într'adevăr nici nu m'am înșelat. Sciam încă din Zlatna, că pe astăzi se așteaptă sosirea comitelui-suprem în Abrud, dar' făcându-mă, că nu știu nimic, întreb pe unul — care se vedea a ave — deși om din popor — oareși-careva inteligență naturală.

„Ce însemnează acea poartă acolo și atâta mulțime? pe cine așteaptă?”

„Pe Măria Sa fișpanul, — așa ni s'a spus prin juratul, care ne-a dis, că e porunca dela dl notar, ca din toată casa se eaze câte unul în întimpinare, îmbrăcat în haine de sărbătoare.”

„Apoi bine, replica eu, dar' apoi aicia îl primiți d-voastre, cum de ați scris acolo pe poartă ungurește? căci eu așa sunt informat, că comuna Bucium este curat comună românească, și d-voastre ați fi făcut o mai mare surprindere pentru fișpanul d-voastre, dacă puneți acolo inscripțiune românească.”

„Bine ăci, d-le, așa ar fi fost mai bine, dar' înzadar, că dacă nu avem conducători, pe care să-i doară de poporul seu, noi ce putem face.”

„Apoi bine, dar' primarul și notarul d-voastre nu sunt Români?”

„Ba da, d-le, primarul e Român, căci e de aici dela noi, apoi notarul încă ăce că e Român, ceea-ce noi nu scim, că nu-i de aici, nu scim de unde-i. Dar' apoi să veți, d-le, cu notarul nostru n'a putut s'o ducă în bună înțelegere nici un primar, care nu s'a dat după pasul seu, ci a trebuit să-i fie păpușă lui, sau dacă nu s'a lăsat sedus, atâta l-a tot necăjit cu ajutorul solgăbirăului, — care întru toate îl spriginesce, pen-tru-că . . . — până-când a trebuit să abdică. Acum avem un primar, ce-i drept nu pot ăcece nimic, e om de treabă, dar' fiind prea tină de postul de primar într-o comună cum este și a noastră, notarul îl joacă cum îi place. Să-ți spun, d-le,

dintre multe una: Mai în anul trecut s'au dat să se repareze nise rupturi din drumul de țeară, și se se facă nise prisme pe seama drumului acestuia care de postă pentru o sumă de 1180 fl., spre care scop pretorul cercului Roșiei în înțelegere cu notarul nostru și încă cu unul, care a figurat ca întreprinzător, al cărui nume îl retac, — au ținut și o formă de licitațiune, dar' se nu cegeți d-ta, că doară acea licitațiune s'a publicat și în comună, sau că doară afară de vre-o 2—3 ar fi avut cunoștință despre acea licitațiune. Ferit-a D-șeu! astfel de lucruri la noi nu e permis a se publica, căci atunci lucrurile s'ar face mai de dai Doamne, și nu ar fi lipsă astfel de „gaturi“ să se facă în fiesce-care an, ear' de altă parte ar suferi finanțele d-lor, dedați a trăi numai din sudoarea bietului muncitor. Ei, și apoi, cât crezi d-ta, că au au costat acele întârituri sau „gaturi“, cum le mai numim noi? Nici mai mult, nici mai puțin decât 120 fl., ear' prisme, dacă îmi mai pot bine aduce aminte, cam 3—400 fl. v. a., la olaltă deci 420 fl. sau 520 fl. și ce e și mai mult, fiindcă în această întreprindere au figurat trei persoane, care s'au uns și ei pe degete. Tot lemnul trebuincios pentru acele „gaturi“ l-au tăiat din pădurea comună cam circa 80—100 de fire de brad; computând acum firul numai cu 1 fl., taxa ar face o sumă de atâția deci de florini, — dară apoi ce e și mai mult, toate întâriturile făcute atunci, ați sunt spălate earăși de apă, pentru care ca mână ne vom trezi, că earăși vor mai ridica de pe spinarea noastră 1180 fl. Vezi d-ta, d-le, dacă noi am avé un primar, care se fie consciu de chemarea sa, și se nu se lase sedus de câți numai sciu să se folosească de nepraxa sa, lucruri de acestea nu s'ar pute întâmpla, căci trebuie să scii d-ta, d-le, că acei bani tot de pe pielea noastră sunt storși, pentru-că noi acum de vre-o câțiva ani ne rescumpe-răm în bani prestațiunile ce trebuie să le facem cu palmele și vitele la drumul public, și apoi dacă astfel de lucruri s'ar publica și la noi în comună, nu am fi siliți să plătim pentru lucrul de 100 fl. o mie fl., ci l'am lua noi muncitorii. Doamne multe așa avé să-i mai istorisesc, tot lucruri de acestea și încă și mai mari, dar' uită-te, domnule, că chiar vine Măria Sa fișpanul, căci se vede o trăsură domnească venind“.

Îndată și aud vre-o câteva pocnituri de piue anunțând sosirea oaspei. — Toți se pun în rînd așezându-se fiesce-care la locul seu, între strigăte de „Ejlen“-uri, de gândiai că nu ești în Bucium într-o comună românească, ci credeai că ești în Dobrița.

După vre-o 2—3 minute de pauză, conductul se pune în rînd. Se înțelege la astfel de oca-siuni nu pot să lipsească nici flamurile patriotice, roșu-alb-verde. Dar' cine era să le poarte aici în Bucium, deși toți — după-cum v'am spus — patrioți buni, dar' nici un Maghiar, apoi a se purta o flamură patriotică maghiară de un Oláh ar fi ceva neobișnuit. Ei, dar' ce să faci, dacă nu-i altul, așa caută să fie. Numai ce ved, că se încarcă 3 flamure cu tricolorul roșu-alb-verde în mână a lor 3 inși, — firesce toți trei mie ca străin necunoscut, — unul după îmbrăcăminte vedeam, că trebuie să fie Român, dar' despre cei doi, ambii tineri la față, dubitam a fi Români.

Dau încoace, dau încolo, doar' îmi ved pe omul cu care vorbisem înainte de sosirea comitetului și eată-l aci lîngă mine. Îl întreb: „Dar' fii bun, te rog bade, aceia ce poartă steagurile unguresci sînt toți Români, sau numai cei în costum românesc?“

„Dar' cum nu?! Cel de-a dreapta este primarul comunei noastre Bucium, păpușa solgăbirăului și sluga plecată a notarului, cel de lîngă el este student de clasa a V-a dela gimnasiul român din Brașov, fiul proprietarului acestor case frumoase, dinaintea porții căreia s'a ridicat această poartă triumfală; cu alte cuvinte fiul d-lui Danciu, totodată și membru al conferenței naționale române din Sibiu etc., ear' celalalt“ —

„Lasă, te rog, pe aceia nu 'mi-i mai spune, căci pe aceia îi ved eu că sînt oameni fără carte, și dacă solgăbirăul și notarul le-au pus flamura în mână, nescind poate ce au să poarte, își vor fi ținut încă lucru de onoare, că se pot învrednici a purta flamura maghiară, când își întîmpină pe capul comitatului; acestora le putem dice: „Doamne iartă-i că nu sciu ce fac“, să lăsăm la o parte și pe primarul, căci 'mi-ai spus mai înainte, că încă e prea tînr a fi ca atare într-o comună ca Buciumul. Se cădea însă acelui student, — căruia 'i-a fost îmbrat purtarea unei asemenea flamure, de pe chipul căruia, cred, că încă nu s'au șters chiar de tot colorile roșu-galben-vînet pe care au fost forțați a le lua jos prin ordin polițienesc, și care toți n au fost și nu sînt altele, decât ale Transilvaniei, — să fi consultat an-

tău consciința sa, după aceea să fi consultat pe părintele seu care e totodată membru al conferenței naționale, că încă ar fi compatibil purtarea unei astfel de flamure, cu speranța ce națiunea română 'și-o pune în junimea studiosă? — și dacă acestea astfel îi șoptiau, — cu unul mai puțin în catalogul speranței naționale.

„Bine! Dar' alți oameni nu mai aveți în Bucium?“

„Da, d-le, mai avem 6 preoți, mai avem și vre-o câțiva învățători și mai sînt proprietari de băi cu carte, dar' din câți putui eu vedé, apoi numai dl Danciu și Alexandru Macaveiu dintre inteligenți s'au băgat în conduct; ear' celalți toți au trebuit să participe, fiindcă au fost provocați cu jurații și amenințați cu pedeapsă, dacă nu vor veni să se facă slugarnici solgăbirăului și notarului.“

„Îți spun drept, fi dîsei eu omului meu, că eu am presupus mai mult despre inteligența d-voastre din Bucium; se nu fu numai rău înțeles, se nu crezi d-ta, că doară eu aș fi contrar primirei cu cât de mare pompă a unui funcționar de stat înalt, cum e bunăoară și un comite-suprem, numai eu sînt de acea părere, că dacă solgăbirăul și notarul vor să-și facă onoare lor și poporului, în numele și mijlocul cui îl primesc, atunci ei trebuie să fie drepti și să-și facă primirea după datinele și limba aceluia, ear' nu se aducă pe popor cu forța, și să-l supună până acolo, încât el să facă contra convingerii și datinelor lor. Deci trebuia într-o comună românească, cum e comuna d-voastre, să-și faceți ilustrului oaspe o primire earăși românească, și eu cred, că de o astfel de primire, după-cum o cred eu, mai tare s'ar fi bucurat supremul-comite, decât de aceea, pe care a vedut-o ilustrul oaspe că e stoarsă ca cu cleștele. Prin urmare acea primire nu e purceasă din inimă, ci e numai fătărie.“

Despre cele experiate prin Abrud, Roșia, Cămpeni și alte locuri interesante din acesti munți românie, eu altă ocașiune îmi voi permite a vă mai scrie, dacă bunăvoința d-voastre nu va lipsi față de publicările în preșutul dîr ce-l redigeați.

Căltătorul.

Cronică.

Maghiarii și războiul vamal cu România. Cetim în „Neue Freie Presse“: „Coflicul comercial cu România este privit acum din partea maghiară într-altă lumină ca pe timpul rumperii negocierilor. Satisfacțiunea arătată atunci a făcut loc unei vederi mai calme, schimbare, care la București s'a arătat în mod și mai marcant. Această schimbare se manifestează însă în aceea, că se caută „vinovații adevărați“ și lucrul ciudat, diplomații nostri sînt făcuți responsabili pentru nereușirea negocierilor. Se vede, că la Pesta s'a dat uitării, că dorințe maghiare au fost acelea, care nu au conces diplomației să facă concesii cu atăta cerbieie pretinse la București. Rapoartele publicate la timpul seu despre decursul negocierilor ne dau dovadă, că în mare parte dorințele maghiare au causat zădărnicea pourparlerlor începute“.

Grindină. Ni se scrie din Gurasada ddo 29 Iulie n.: Ieri după ameați o groaznică ploaie de grindină a nimicit total pe aici toate celea! Norocul, că cel puțin grănele au fost sęcerate și fēnii în mare parte cosite. Încât sînt până acum informat, grindina a ajuns pe la Carmazinesci, Certeje-de-jos, Coaja, Bacea, Cuieș, Uleș, Iliia, Gothatea, Gurasada și Strechea. Aici a durat mai bine de o jumătate de oră, mai întăiu mēruntă și amestecată cu ploaie, apoi după aceea deasă și de mărimea ouălor de porumb. A sdrobit tot, ce a fost sus, în grădini și pe cāmp, până și iarba care a fost necesită. La cucuruz și truleu e de tot sdrobit. Pomii sînt toți fără frunde, golași, în vii numai lemnul gol se vede ca uscat, încătrău privești 'și se înfășează trista privelisei, ca în luna lui Decemvrie. Sērmanii oameni, plāngēnd se întorc dela cāmp acasă! Mai pe delături, la comuna Vica a cădūt așa de mare ca oule de găină, însă foarte rară, încât n'a stricat nimica.

Încercare de sinucidere. Fostul profesor de musică George Tănăsescu, născut în București, în vērștă de 39 de ani, tocmai în momentul cānd, amărīt de viață, era să se arunce în Dunăre la Viena, a fost apucat de un gardist și dus la comisariatul de poliție. Tănăsescu a declarat, că a sosit de vre-o cāteva zile din Brașov, că n'are bani de loc și că toți, la cāți s'a adresat pentru un ajutor, l-au refusat. Dinsul mai adause, că n'a māncat de trei zile; a refusat însă, spune „Fremdenblatt“, māncările ce 'i-s'au oferit din partea poliției, dicēnd că do-resce să moară. Sērmanul om a fost adus la clinica de psihiatrie dela „Allgemeines Krankenhaus“.

Duelul din Cluj. Cu privire la duelul ce s'a întēplat Duminea trecută în Cluj între inspectorul reg. de scoale Vărădy și directorul dela preparandia de fete I. Kozma, primim din parte bine informată nise împărțiri foarte caracteristice. Despre adevăratele motive ale acestui duel foile clujene nu prea dau informațiuni; precum se aude familia Kozma a pus toate la cale, ca acele să rămānă pe cāt se poate de ascunse. Cu toate aceste motivele duelului formează

pe strade și în toate localurile publice cel mai pīcant obiect de conversațiune.

Soția directorului Kozma era mai nainte actriță sub numele de Gesztesi Etelka. Urīndu-se de viața unei comediantē ambulante 'și-a ales cariera de învățătoare și prin deosebită protecție a fost numită profesoară chiar la preparandia de stat din Cluj. Clujenii, care cunoscău pe stimabila doamnă și viața ei de mai nainte, deoare-ce într-o vreme era anga-geată și la teatrul național din Cluj, nu priviau tocmai cu ochi buni la această numire. De ceea-ce se temeau ei, nici nu au scăpat. Intrige de tot felul, denunțări și alte de acestea erau la ordinea zilei în preparandia de fete din Cluj. Doamna Kozma, care se pare a avé o mare influență și asupra bărbatului ei, persecuta într'un mod ne mai pomenit elevele de altă naționalitate și făcea o mulțime de greutăți mai ales Romānelor, care voiau să între în cea preparandie. Pe elevele romāne apoi le terorisa și le silia să-și maghiarizeze numele, și de acolo vine, că unele, care erau chiar stipendiste ale Asociațiunii, trebuiau să-și schimbe numele din Iula în „Gyula“, din Lupu în „Farkas“ etc. Altele au fost apoi constrīse să părăsescă preparandia, și în timpul din urmă așa dicēnd nici nu se mai primese Romāne în institut. Nu se scie să mai fie vre-o Romānă pe acolo, căci nici limba romānă nu se mai propune.

Era înainte de asta cu vre-o cāțiva ani angațiată la acea preparandie o veduvă germană cu fiica sa. D-na Rauschmann — aceasta era numele veduvei — propunea lucrul de mână, ear' fīcă-sa d-șoara Cecilia, limba germană. Ambele propuneau spre mulțumirea tuturor, și īndesobi madame Rauschman instrua elevele preparandiei în speciale lucruri de mână, ca și de care până atunci nu s'au mai vedūt în Cluj. Multe eleve de ale ei, care acum sînt parte ca învățătoare aplicate, parte māritate, povestesc și astăzi despre ea și nu-și pot īndestul exprima mulțumirea pentru instruirea în unele lucruri de mână, cu care ele se mārdesc și cu care excelează pe la diferitele expōzițiuni de lucruri femeiesci de mână. Erau însă Germane aceste două femei, — și d-na Kozma atāta a intrigat în contra lor, până 'i-a succes a le scoate din institut.

Ceea-ce a dat privilegiu la duel între bărbatul d-nei Kozma și între inspectorul reg. de scoale e un *non-plus-ultra* al intrigei și al aroganței și totodată o dovadă, cum se poate demoralisa tinerimea scolară.

O elevă se bucura de deosebitul favor al d-nei Kozma, nu pentru-că învăța bine, ci pentru-că avea obiceiul să denunțe pe celelalte eleve. Pentru serviciile aceste d-na Kozma voia să o remunereze și cu privilegiu clasificărilor la finea anului scolaristic rugă pe profesori, să dea acelei d-șoare calculul de eminență. Profesorii nu se învoiră cu aceasta, ci ca să se fie pace 'i-au cores calculii din „bine“ în „foarte bine“. D-na Kozma însă a aflat de bine, singură fără vre-o autorizare și cu mână proprie a pune în atestatul respectivei eleve în loc de „foarte bine“ pe tot locul calculul de „eminență“. Înțelegēnd de aceasta, inspectorul reg. de scoale dl Vărădy a luat la rēspundere pe directorul preparandiei, pe bărbatul d-nei Kozma. Acesta a recunoscut greșeala soției sale și a rugat pe inspectorul să fie cu considerare față cu ea. Acesta însă a convocat consiliul directoric, încredēndu-'i lui a judeca asupra faptei. În consiliu s'a prezentat și dl Kozma și a început a apără pe soția sa față cu invinuirile, pe care 'i-le făcea inspectorul Vărădy. Dl Vărădy a fost constrīns a înșira toate iregularitățile, ce se întēplă în preparandia de fete, dicēnd, că orașul încă vorbesce o mulțime de lucruri despre d-na Kozma, și că d-na Kozma flāmāndesce elevele și că d-na Kozma șa și d-na Kozma șa, și va fi spunēnd cine scie ce lucruri, — și dl Kozma īntru apărarea onoarei soției sale a provocat pe inspectorul de scoale la duel.

Duelul s'a întēplat, precum se scie, Duminecă cu pistoale. Inspectorul Vărădy a rămas greu rănit, ear' dl și d-na Kozma au părăsit orașul. Dispoziția generală a Clujenilor e cu desēvīrsire în favorul inspectorului Vărădy.

Excres cu urmări triste. În comuna Gyula lūngă Seghedin s'a întēplat în zilele trecute un incident regretabil. Anume într-o zi de sērbătoarea gendarmeriei au arestat pe un flăcău pentru excres. Celalți tineri, soții arestatului, au hotărīt să-l elibereze și s'au dus la casarma gendarmeriei cu scopul, ca să între cu puterea în ea și să scape pe flăcăul arestat. Sergentul gendarmeriei după mai multe provocări a tras focuri din armă, prin care a omorīt pe un flăcău și pe unul l-a rănit. După aceste flăcāii infuriate s'au aruncat asupra sergentului și l-au omorīt în modul cel mai brutal. Un alt gendarm, voinde să scape, a cercat să fugă la primărie, dar' a fost ajuns și omorīt și el. Contra excresenților s'a început cercetarea.

Ofițerii germani și alergările de cai. Împăratul Germaniei a dat zilele trecute un ordin privitor la condițiunile, sub care ofițerii pot concura la alergările de cai. Între alte condițiuni găsim și următoarele: nu se permite ofițerilor: de a intra în prinoare de alergare cu Jockeys sau cu d-nii cari și după 1 Iulie au mai călărit cu Jockeys; de a călări caii unor proprietari, cari prin pozițiunea lor socială nu se pot frecuenta de ofițeri; de a primi plată bănească, nici chiar sub forma de spese, în cas cānd cālăresc caii, cari aparțin la alți domni și de a întrefine caii de cālărie, în tovărășia cu persoane, cari n'au o purtare binevedută.

Revolta din Amsterdam. Dintr'un incident neînșmnat s'a început în Amsterdam o revoltă cu urmări mai mult ca serioase. Este însă mai presus de toată īndoiala, că lucrul nu a fost spontan, ci pregătīt cu minușiositate de partidul anarhistilor. Acum revolta este suprimată și liniștea restabilită, dar' 25 oameni 'și-au perdut viața și aproape 100 zac rāniți prin spitale. Decursul a fost următorul: Poliția a interdis ținerea unei sērbări obicīnute de popor, din care cauză au avut loc unele frecări neînșmnte între popor și agenții poliției. Aceasta s'a întēplat Luni în 26 a curente. În aceeași zi cātră seară a ajuns lucrul la luptă serioasă, poliția nefind în stare să reziste a recuirit miliție, ear' rebelii au început a-și construi baricade. Miliția a sosit și a tras focuri între tumultuanți, rānind o mulțime. Lupta s'a continuat cu cerbieie până noaptea tārdu. Rebelii au documentat o adevărată desprețuire a morții, căci de loc nu voiau să cedeze puterii armate. Abia cātră 1 oră după me-dul nopții s'a putut restabili liniștea. Dintre polițiști 40 sînt rāniți. În ziua următoare nu s'a repetīt revolta, dar' īmpiegurarea, că lucrul este īnșenat și bine pregătīt de anarhisti, precum și modul cum rebelii se opuneau baionetelor și focului, dau privilegiu de temeri pentru viitor. Organul anarhistilor din Amsterdam amenință cu repetarea revoltei și cu aprinderea tuturor orașelor. În noaptea de 28 l. c. nou ear' au atacat o bandă de socialisti patrurile poliției, ear' aceste apărându-se au īmpușcat pe doi socialisti.

Varietăți.

(Două anecdote.) Se dice, că pe vremea lui Cuza Vodă, în strada Palatului, cam pe unde este acum cārcima cu firma „Pescele de aur“, era o cancelarie, nu se mai scie anume ce o fi fost: judecătorie, tribunal ori alteceva. Atāta, — era o cancelarie la rīndul al doilea și de desupt era o cārcimă. Funcționarilor dela acea cancelarie le plăcea vinul, de nu le va mai fi plăcēnd și acum, pe unde o mai fi. Dar' ori cāt de aproape ar fi fost cārcima de cancelarie, totuși funcționarilor le venia greu să mai pogoare scările. De aceea ei s'au înțeles cu cārcimarul, că atunci cānd vor bate cu piciorul în podele e semn, că trebuie să le aducă vin, și anume: de cāte ori vor bate, atātea să aducă. Se scie, că Cuza Vodă mai cu seamă în cei dīntăiu ani ai domniei sale era de o mare activitate. După-cum ne spun anecdotele rămase populare, el mergea până și prin cārcime de cerceta mēsurile cārcimarilor. Cu atāt mai vīrtos pe vremea aceea el făcea inspecțiuni pe la toate autoritățile, ca să se īncredīnșeze prin sine īnsuși de mersul lucrurilor în țeară. Ducēndu-se deci Cuza Vodă și la cancelaria mai sus pomenită și făcēnd o inspecție amēnunțată, n'a găsit în regulă unul dintre registrele acelei cancelarii. Numai decât chemă pe pisărul cancelariei și furios răcnesc la dīnsul bătēnd de patru ori din picior.

Care nu fū frica funcționarilor și mirarea Domnului, cānd după cāteva minute vedură pe cārcimarul de desupt, deschidēnd ușa cancelariei și īntărind cu o tablă, pe care era o oca de vin turnată în patru litre!

Bietul cārcimar! El socotī, că cele patru bătāi din picior ale Domnului sînt un semn al vre-unui funcționar, ca să aducă patru litre de vin!

Bancherul Is. Ch. Daniel din Iași. — care posedea numai cāteva milioane într-o zi, — nu așa de mult, — cūmpără dela o veduvă să-racă vre-o opt curci. După o tīrguială de cāteva cīasuri, pe un preț destul de miserabil, generosul bancher spune veduvei, ca să vină preste vre-o 4—5 zile, cāci — sērmanul! n'avea cu ce să-și plătească curcile cūmpărate. Ce s'o fi gāndīt bancherul, nu scim, dar' presupunem, că pentru economie n'a dat vre-o trei zile māncare curcilor, așa încāt a treia zi două dintre ele mor, ear' celelalte nu mai aveau mult zile. A patra zi vine veduva, care era Evreică ca și bancherul, și-și cere prețul curcilor. Numai decât bancherul o īntīmpină cu nouatea, că două dintre curci au murit. Înzadar se încercă biata veduvă să-și arete, că ea nu-i vinovată pentru această nenorocire; īnzadar plāngēnd îi spune, că și ea le-a cūmpărat, că-i sāracă și că are o mulțime de guri acasă, care așteaptă dela ea de māncare. Ce gāndīți că face bancherul? Plătesce veduvei numai cīnci curci, oprīndu-'i prețul a trei pe următorul raționament: Două au murit: eu nu plătesc pentru trei, căci se poate întēmpla să mai moară vre-una. „Liberalul.“

(Un birou de lucru în Anglia.) În timpul aflării sale în ministerul liberal, dl Munda della a creat un nou birou, dela care pare, că se așteaptă în Anglia la bune rezultate. Acest birou este īnsārīnat de a aduce toate informațiunile asupra condițiunii actuale și pe viitor a populațiunii industriale din regalat-unit, unde se află în acest moment 13 milioane de lucrători īntrebuințați în 3000 industrii diferite, și de a le publica sub o formă populară. Această lucrare va trebui să cuprīndă indicațiunea diverselor funcțiuni, numărul lucrătorilor, lefurile ce primesc, capitalul angațiat, starea de față și starea în viitor a comerului, influența meseriei asupra sārnetății și asupra confortului lucrătorului etc.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Economie.**Starea sămănăturilor din jude te în România.**

(Urmare.)

Dolj, 25 Iunie. —  n cursul  ilelor dela 14—21 Iunie, a plouat pe teritoriul comunelor: Valea-Stanciului, B rza, Damianu, G ngeova, Murta, Grecesci, Horezu, Poenari  i Coma teni din plasa Jiu-de-Jos.

Recolta de toamnă  i porumbul pus timpuriu merg bine; ear' sămănăturile t r ii în general sînt amenin ate.

29 Iunie. —  n cursul acestei s pt m ni timpul a variat cu căldură, senin  i v nt.

 n plasa Balta, a c d t pu in  ploaie în  ilele de 22  i 24 Iunie.

La comuna Nedea, ploaia a fost amestecată cu grindină, dar n'a cauzat nici o stricăciune.

Recolta gr ului de toamnă, care este satisfăcătoare, se seceră.

Recoltele de primăvară, gr ul, ov sul  i porumbul are multă trebuin  de ploaie.

Dorohoiu, 25 Iunie. —  n timpul de 8—22 Iunie au urmat în deajuns ploi în cuprinsul acestui jude .

 n acest interval s'a secerat rapi a  i multe p r i s'au pus în gire i, urm nd a se treera.

Gr ul  i s cara merg bine  i promis a da o recoltă abundantă.

Din cauza ploilor ce au fost destul de dese s'a adus  nt rziere în pr  ila porumbului, care încă nu s'a terminat.

P  unile  i ierburile sînt bune.

Gorj, 28 Iunie. —  n cursul acestei s pt m ni căldurile au devenit sim toare  i mai în toate  ilele a bătut v ntul, din care cauză în unele localit  i a început a se sim i lipsa de ploaie, care nu a c d t de loc în acest interval de timp.

De altmintrelea recolta porumbului este frumoasă.

Pu inele or uri ce se cultivă s'au secerat  i grămădit. Asemenea  i la gr nele sămănate mai de timpuriu s'a început secera.

Ialomi a, 1 Iulie. — Starea recoltelor în jude  în s pt m na trecută, dela 23—30 Iunie, a fost cea următoare:

 n plasa Borcea toate sămănăturile frumoase; locuitorii continuă cu seceratul gr ului  i s c rei, parte au început  i la seceratul or ului.

Au c d t ploi mai în toate  ilele, ceea-ce a  nterupt seceratul.

 n plasa Ialomi a-Balta sămănăturile asemenea în stare frumoasă; locuitorii se ocupă cu seceratul gr ului  i or ului.

 n cursul s pt m ni au c d t ploi în  ilele de 29—30 Iunie.

 n plasa C mpu recoltele frumoase: locuitorii se ocupă cu seceratul gr ului  i cositul f nului; a plouat par ial în toate  ilele.

Mehedin i, 30 Iunie. — Dela 22—28 Iunie în cuprinsul acestui jude  a fost v nt  i soare; în unele p r i porumbul a început să  ng lbineasc  din cauza lipsei de ploaie.

 n pl  ile Ocolu, Mortu-de-jos, Dumbrava, Blahni a  i C mpu, locuitorii au început la seceratul gr ului, or ului, etc., care, pe unde nu a bătut peatra, dă o recoltă bună.

Muscel, 30 Iunie. — Dela 22—29 Iunie au c d t mai în toate  ilele ploi par iale în acest jude .

 n noaptea însă spre 24 Iunie în comuna Golesti din plasa Podgoria a c d t  i peatră, f c nd stricăciuni viilor  i sămănăturilor din acea localitate, cauz nd pagube în valoare de 10.000 lei.

Neam u, 29 Iunie. —  n cursul acestei s pt m ni timpul a fost mai mult favorabil, afară că în  iua de 27 Iunie a c d t ploaie cu grindină pe teritoriul comunelor R ucesti, V n torii, Neam u  i Humulesti, care a făcut pu ine stricăciuni recoltelor.

Pr  ila porumbului se activează.

Alte accidente climatice nu au urmat.

2 Iulie. —  n urma scirilor primite, în  iua de 28 Iunie, c   nd o ploaie toren ial  cu peatră în mărimea unei nuci pe mo ia Români  i pe parte din Sili tea, teritoriul comunei Sili tea, care a durat la 20 minute, a tern nduse pe suprafa a p m ntului ca 7 centimetri  n l ime, a distrus cu desev irire ca 50 f lci gr u, 50 or uri, 30 porumb, recolta de pe mo ia Români ale proprietarului; ear' ca la 150 f lci porumb,

50 or , 50 ovăs, 20 c nep   i 15 f lci f na e, recolte ale locuitorilor din Români  i Sili tea, precum  i toate grădinile din satul Români.

Apa provenită din ploi a astupat  an urile  oselele comunale între Sili tea  i Români, lu nd movilele de prund  i distrug nd prundul de pe  oselele Sili tea-B rjoveni.

Prec nd ploua, trăsnetul a c d t în localul de c rcium  din satul Români, introduc ndu-se înlăuntru prel ng  hogeac  i e ind perpendicular perl ng  un părete fără însă a cauza vre-o stricăciune sau a vătăma pe cineva.

Tot în acel timp a c d t ploaie cu v nt  i grindină mai mică pe teritoriul comunei Podoleni  i a făcut stricăciune la porumburile locuitorilor prin ruperea lor, fiind cei mai mul i  ng lbeni i din cauza multor ploi.

(va urma.)

T rgul de r m tori în Steinbruch.  n 28 Iulie n. s'a notat: unguresci b tr ni gri — cr. p n  — cr. unguresci gri, tineri 45.— cr. până 45.  /2 cr., de mijloc 45.— cr. p n  46.— cr., u ori 45.  /2 cr. p n  46.— cr., marfă  er neasc , grea 44.— cr. până 44.  /2 cr., de mijloc 44.  /2 cr. p n  45.— cr., u oar  45.— cr. până 45.  /2 cr., rom nesci de Bakony, gri 42.— cr. p n  43.— cr., transito de mijloc — cr. p n  — cr. transito u ori — cr. p n  — cr., transito s rbesci gri 44.— cr. până 44.  /2 cr., transito de mijloc 44.— cr. până 44.  /2 cr., transito u ori 44.— cr. până 44.  /2 cr.,  ng ra i cu ghidn  — cr. p n  — cr. per 4 /  cumpeni  la gară.

Cursul pie ei din Sibiu

din 30 Iulie st. n. 1886.

H�rtie-monetă rom�n� . . .	Cump.	8.55	v�nd.	8.65
Lire turcesci	"	11.18	"	11.28
Imperiali	"	10.18	"	10.28
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.22

Bursa de Bucure ci.

Cota oficială dela 27 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5�/�) . . .	Cump.	97.—	v�nd.	97. �/2
" Rur. conv. (6�/�) . . .	"	87. �/2	"	88.—
Ac�. de asig. Dacia-Rom. .	"	—	"	261.—
Banca națională a României	"	—	"	—
�mpr. ora�. Bucure�ci . . .	"	32.—	"	35.—
Ac�. de asig. Na�ionala . .	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciere urbane (5�/�)	"	87. �/2	"	88.—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	13. �/4	"	14. �/4

Bursa de Budapeșta

din 29 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6�/� . . .	107.10
" " " 4�/�	94.90
" " h�rtie " 5�/�	154.50
�mprumutul căilor ferate ung.	101.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.25
Bonuri rurale ung.	105.25
" " " cu cl. de sortare	105.25
" " " b�n��ene-tim�ene	105.25
" " " cu cl. de sortare	105.25
" " transilvane	105.25
" " croato-slavone	105.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.50
�mprumut cu premiu ung.	123.75
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	125.80
Renta de h�rtie austriac�	85.35
" " argint austriac�	86.—
" " aur austriac�	120.—
Losurile austr. din 1860	142.—
Ac�iunile băncei austro-ungare	872.—
" " de credit ung.	289.—
" " " austr.	281.60
Argintul	—
Serisuri fonciere ale institut. de cred. �i ec. „Albina”	101.—
Galbeni �mp�r�tesci	5.93
Napoleon-d'ori	9.99
Mărci 100 imp. germane	61.80
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 29 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6�/� . . .	107.10
" " " 4�/�	94.90
" " h�rtie " 5�/�	154.80
�mprumutul căilor ferate ung.	100.90
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	128.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	105.20
Bonuri rurale ung.	105.10
" " " cu cl. de sortare	105.30
" " " b�n��ene-tim�ene	105.30
" " " cu cl. de sortare	105.30
" " transilvane	105.30
" " croato-slavone	105.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
�mprumut cu premiu ung.	123.70
Losuri pentru regularea Tisei �i Seghedin	125.75
Rentă de h�rtie austriac�	85.30
" " argint austriac�	86.15
Rentă de aur austriac�	121.—
Losuri austr. din 1860	142.20
Ac�iunile băncei austro-ungare	873.—
" " de credit ung.	289.—
" " " austr.	281.60
Argintul	—
Galbeni �mp�r�tesci	5.93
Napoleon-d'ori	10.—
Mărci 100 imp. germane	61.80
Londra 10 Livres sterlingi	126.05

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Viena	11.10	7.40			București		4.50	7.30		Viena		11.—	12.10	Teiuș		11.09	3.45		Copșa mică		5.50	1.11																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal		9.32	1.14		Budapesta		8.20	8.—	Alba-Iulia		11.57	4.26		Șeica mare		6.17	1.34																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș		9.56	1.45		Szolnok		11.20	12.00	Vințul de jos		12.20	4.46		Loamneș		6.52	2.06																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	10.29	2.32		Arad	{	4.10	5.55	Șibot		12.54	5.13		Oena	8.27	7.18	2.32																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Oradea-mare	{	4.12	6.58	8.30	6.22		2.55	4.30	6.05	7.04		4.30	6.05	Simeria (Piski)		1.27	5.37	2.31	6.30	Sibiu	{	9.—	7.38	2.50																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Várad-Velencze					Feldioara		7.01	3.38		Glogovaț		7.22	4.43	6.19		2.31	6.30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Fugyi-Vásárhely					Agostonfalva		7.33	4.17		Györök		7.58	5.08	6.46		2.52	6.49																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Mező-Telegd					Homorod		8.01	4.47		Pauliș		8.17	5.21	7.—		3.23	7.14																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Rév					Hașfalău		8.45	5.42		Radna-Lipova		8.36	5.40	7.23		3.55	7.39																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Bratca					Sighișoara		10.10	7.37		Conop			6.07	7.51		4.08	7.51																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Bucia					Elisabetopole		10.39	8.21		Bérvava			6.26	8.10		4.44	8.21																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Ciucia					Mediaș		11.19	9.05		Soborșin			7.14	8.58		5.30	8.59																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Huedin					Copșa mică	{	12.12	10.02		Zam			7.44	9.28		6.25	9.43																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
Stana					Micăsasa			12.37	10.30		Gurasada			8.12	9.56		6.46	10.02																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
Aghiriș					Blaj		12.56	10.50		Ilia			8.29	10.17		9.06	7.28	10.36	6.12	Cucerdea		2.30	10.—	4.05																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Ghirbău					Crăciunel		1.30	11.34		Branicica			8.48	10.38		9.26	7.43	10.50	6.32	Cheța		3.03	10.30	4.35																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Nădășel					Teiuș		2.34	12.41		Deva			9.13	11.05		9.46	7.59	11.05	6.53	Ludoș		3.27	10.51	4.56																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Cluj	{	10.45	10.28	5.26	7.03	7.26	2.55	1.12	3.17	Simeria (Piski)	{	10.23	12.24	Arad	{	8.42	11.45	7.28	7.45	4.21	11.37	5.43	5.06																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				